

Norrmejerier årsredovisning

15

Året i korthet

Januari

Rysk handelsblockad mot europeiska mejeriprodukter bidrar till ett mjölköverskott i Europa. Det tuffa läget har kommit att prägla hela 2015.

Omröstningen mellan den så kallade tegelstenen och förpackning med skruvkork inleddes.

Februari

På grund av det tuffa läget tvingades Norrmejeriers styrelse fatta beslutet om ytterligare en sänkning av baspriset med 25 öre.

Även 2015 fick Norrmejerier en fin placering i hållbarhetsrankning av Sustainable Brand Index med plats

17 av 253

svenska företag

topp 30 av 709 stycken skandinaviska varumärken.

Maj

Ett säkert vårtecken
Betessläpp
vid ett 20-tal gårdar.
Runt 16 000 besökare bjöds på bullar med mjölk.

Juni

Norrmejerier skänker en hel 18 kg Västerbottensost i bröllopsgåva vid vigseln mellan Prins Carl Philip och fröken Sofia Hellqvist.

2015 var det 25 år sedan

Norrmejerier erhöll utmärkelsen Kunglig hovleverantör av Västerbottensost.

Augusti

Norra Europas mest moderna anläggning för bitning och rivning av ost invigs vid Umeå mejeri.

Med satsningen vid Burträsk mejeri har Norrmejerier investerat totalt 400 miljoner kronor i tillverkning och förädling av ost.

Oktober

Gott är omdömet när Norrmejerier låter konsumenter provsmaka ny och mindre söt laktosfri mjölk vid mejerierna i Luleå och Umeå.

Kampanjen startar för sommarens Fjällfil. Via filmer får vi följa Elias som gör sitt livs äventyr och testar sommarens nya smaker på toppen av Kebnekaise. Fjällfil lanseras i smakerna björksav, hallon, hjortron och ekologisk naturell.

Juli

Återigen tvingas Norrmejeriers styrelse ta till lösningen att sänka baspriset.

Den här gången med fem öre.

Vid Umeå Fotbollsfestival och Piteå Summergames får unga fotbollsspelare testa sin förmåga i att häva stärkande norrländsk mjölk.

Norrmejerier slår Rekord i antal nya lanseringar

Bland nyheterna är ostar med ny dekor i konsumentvänliga förpackningar, ekologiskt smör, Gainomax som sportig aktör i kyldisken och Ekologisk Verum Hälsoyoghurt.

November

Norrmejeriers styrelse fattar ett inriktningsbeslut om framtidens produktion av färska mejeriprodukter. Fram till 2020 beräknas investeringarna landa på runt 200 miljoner kronor. Första steget blir en ny förpackningsmaskin med skruvkork vid Luleå mejeri med beräknad produktionsstart, hösten 2016.

December

Norrmejerier kliver in i norrländska butiker och hem i form av juliga förpackningar med norrländska mjölkbönder.

Det här är Norrmejerier

Norrmejerier är Sveriges nordligaste mejeriförening och ägs av bönder i Norrbottens, Västerbottens och delar av Västernorrlands och Jämtlands län. Vårt uppdrag är att skapa bra förutsättningar för en livskraftig mjölkproduktion i Norrland så att vi kan tillgodose konsumenters och kunders önskemål om färska, lokalproducerade och unika norrländska mejeriprodukter av utmärkt kvalitet.

Vår vision är att göra gott för Norrland – ett levande Norrland som vi kan vara stolta över.

Norrmejerier bildades 1971 av Västerbottens Södra, Skellefteortens och Lappmarkens mejeriföreningar. 1991 slogs föreningen ihop med Norrbottens Läns Producentförening. 2011 blev mjölkbönder i Ångermanland medlemmar i föreningen och från 2015 även åtta jämtländska mjölkbönder. 2015 har vi hämtat mjölk från Härnösand i söder till Junosuando i norr som vi förädlar på våra mejerier i Umeå, Luleå och Burträsk.

Innehåll

Verksamheten

Året i korthet	2
Ordförande har ordet	4
Vd har ordet	7
Marknad och trender	11
Hållbarhetsredovisning	17

Ekonomi

Förvaltningsberättelse	26
Resultaträkningar	27
Balansräkningar	28
Rapport över förändring i eget kapital	30
Kassaflödesanalys	31
Bokslutskommentarer och noter	32
Revisionsberättelse	37
Styrelse och revisorer	38
Företagsledning	40
Adresser	40

Framtidstro trots tuffa tider och låg ersättning

2015 har präglats av en hård konkurrens inom mjölk- och mejerisektorn med låga avräkningspriser. Norrmejeriers styrelse blev tyvärr tvungen att fatta beslut om sänkt ersättning i två steg, i februari med 25 öre och i juli med 5 öre. Trots det tuffa läget och en viss osäkerhet om ytterligare prisjusteringar, är vi övertygade om att Norrmejerier även i framtiden kommer vara en stark aktör och erbjuda mejeriprodukter av utmärkt kvalitet.

Världsmarknadspriset på mjölkkråvara har varit oroande lågt. I april upphörde också det europeiska kvotsystemet som begränsat ländernas respektive mjölkproduktion. Dessutom har Rysslands handelsblockad mot jordbruksprodukter slagit hårt mot den mellaneuropeiska mejeriindustrin. Följden har blivit ett överskott på bland annat europeisk ost som pressat priset även på Norrmejeriers ostar Herrgård®, Präst® och Grevé®.

Ökad kunskap om lokal mjölkproduktion

Det som är en framgång, är att såväl norrländska som svenska mjölkbönders villkor synliggjorts. Den allmänna förståelsen har ökat, för att lokal mjölkproduktion har betydelse för tillgången på livsmedel med hög kvalitet, arbetstillfällen och för öppna landskap med en biologiska mångfald. Vi som jobbar med mjölkproduktion kan känna oss stärkta i att vi verkligen behövs.

Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht har vid två tillfällen under året, bjudit in till högnivåsamtal och samlat branschens alla parter. Även regionala initiativ har tagits för att underlätta situationen för oss mjölkbönder.

LRF Mjölk har jobbat med debatt och samordning

av aktiviteter, i exempelvis Bryssel och på Mynttorget i Stockholm.

Intresse för Norrmejerier

Omvärlden har uttryckt ett specifikt intresse för Norrmejerier som en ansvarsfull mejeriförening och vi har i flera sammanhang blivit synliggjorda. Till exempel valde Sven-Erik Bucht att besöka mejeriet i Luleå för att presentera ett åtgärdsprogram för mjölkbönderna.

När tre statliga verk ville diskutera förenklingar och mejerinäringens förutsättningar, då valde generaldirektörerna för Jordbruksverket, Livsmedelsverket och Tillväxtverket att arrangera ett rundabordsamtal vid mejeriet i Burträsk.

Tyvärr innebär ingen av de nationellt beslutade åtgärderna någon avgörande ekonomisk skillnad för oss mjölkproducenter. Norrlandsstödet höjdes till sitt fulla värde, vilket gav några öre på marginalen. Vi blir också kompenserade för en höjning av dieselskatten och EU har betalat ut ett engångsstöd, men tyvärr inte med hänsyn till de specifika omständigheter som det innebär att bedriva mjölkproduktion i Europas ytterområden.

Handelns initiativ att ge direkt stöd i förhållande

till försåld mängd mjölk är det som hittills fått störst genomslag, men det är under en begränsad tidsperiod.

Konsumenternas engagemang för mjölkböndernas sak har varit massiv, vilket märks i insändare och i sociala medier.

Under året har vi bönder varit ute i butik, arrangerat betessläpp och andra aktiviteter, där vi mött konsumenter som uttrycker att de står bakom de norrländska mjölkbönderna genom att välja Norrmejeriers produkter. Vår region är också den som starkast står emot konkurrensen från andra varumärken, vilket visar att det finns en betalningsvilja för lokala mejeriprodukter. Norrländska konsumenters köptrohet är något vi kan vara stolta över och ömt värnar om.

Mer ekologisk mjölkråvara

Konsumenterna efterfrågar i högre grad ekologiska produkter med lokalt ursprung. Vi behöver därmed öka andelen ekologisk mjölkråvara. Redan i början av 2015 fick vi ett välbehövligt tillskott av medlemmar med ekologisk produktion i Jämtland, men fram till 2020 visar beräkningar att vi behöver ytterligare tio miljoner kg ekomjölk.

Norrmejerier har lanserat ett stimulanspaket med utbildning och ett mindre ekonomiskt tillägg under

omställningsperioden. Några gårdar valde att starta omställning till ekoproduktion sommaren 2015 och ytterligare gårdar startar 2016.

I augusti 2015 invigde Norrmejerier en ny ostförädlingsanläggning som ett naturligt steg efter den tidigare utbyggnaden vid Burträsk mejeri. Norrmejerier har under några år investerat totalt 400 miljoner kronor för ökad produktionskapacitet av Västerbottensost i Burträsk och i anläggningen i Umeå för bitning och rivning av ost i moderna förpackningar.

Inriktningsbeslut om färska mejeriprodukter

En utredning om Norrmejeriers framtida produktion av det färska mejerisortimentet visar att nuvarande förpackningsmaskiner kör på sista refrängen och att reservdelar inom kort kommer saknas.

Styrelsen såg det som nödvändigt att fatta ett inriktningsbeslut om effektiviseringar och investeringar i flera steg fram till 2020. Redan i vår startar ombyggnation vid Luleå mejeri för att under sommaren kunna installera en ny förpackningsmaskin. Under hösten 2016 ska vi kunna erbjuda ännu fler färska produkter i förpackning med skruvkork.

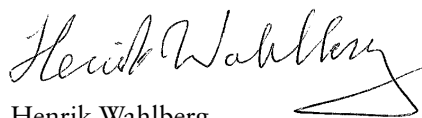
Under 2016 lanseras ett nytt lakostfritt mejerisortiment. Med beslutet om att investera i en ny och min-

dre söt laktosfri process vid Umeå mejeri kan vi på allvar möta konkurrensen och öka våra marknadsandelar inom det laktosfria produktsegmentet.

Vi hade hoppats kunna behålla den gamla indelningen för Norrlandsstödet men sveriges regering har varit tvungna att följa nya EU-direktiv för beräkningsmodellen. Strax innan jul meddelade landsbygdsminister Sven-Erik Bucht att de som drabbas av stora sänkningar delvis ska bli kompenserade under en treårsperiod.

Politiken är dock alltför kortsiktig. Investeringar i mejeri och på mjölkgårdarna sker i ett perspektiv på minst 20 år, och då behöver vi stabila politiska förutsättningar utan alltför stora svängningar.

I slutet av året har vi nåtts av beskedet om en viss ökning av världsmarknadspriset, men det som är riktigt lovande är att importen av mejeriprodukter minskar. Det kan vara ett tecken på att debatten fått fäste och att konsumenterna på allvar förstår betydelsen av att köpa färska mejeriprodukter från lokala mjölkbönder.

Henrik Wahlberg,
styrelseordförande

Utmaningens år och framgångsrika affärer

Trots rekord i antalet lanseringar och ökad försäljning jämfört med 2014, av exempelvis Fjällfil och Västerbottensost, har den hårda konkurrensen bidragit till sämre lönsamhet än förväntat. Ett stort utbud av europeisk lågprisost har påverkat värdet på Norrmejeriers ostar negativt.

Bo Rasmussen slutade sommaren 2015 efter 25 år i företaget varav 10 år som vd. Hans-Åke Hammarström blev erbjuden att kliva in i mellantiden innan jag kunde ta över som ny ordinarie vd. Att vara verksam som vd för Norrmejerier är mycket stimulerande och samtidigt utmanande då det råder hård konkurrens inom mejeribranschen och Norrmejeriers ägare utsätts för ekonomiska prövningar.

Även om året i stort har varit tufft, finns ändå ljusglimtar med ett flertal nya affärer. I november blev det klart att Norrmejerier från och med februari 2016, blir huvudleverantör av mejeriprodukter till

samtliga Coop-butiker i Jämtland och Härjedalen. Dessutom byter ett flertal enskilda livsmedelsbutiker i både Jämtland och Västernorrland till Norrmejerier under kommande vår.

Max Hamburgerrestauranger i de fyra nordliga länen, serverar numera Norrmejeriers mjölk och många offentliga upphandlingar har fallit ut till fördel för Norrmejerier. Skruvkorken på mjölkförpackningar har visat sig vara en framgång vilket går att utläsa i att vi i Västernorrland, tar marknadsandelar på mjölk från våra konkurrenter.

Genom LRF Mjölk och Svensk Mjölk deltar Norr-

mejerier i ett projekt för att marknadsföra branschgemensamt ägda ostvarumärken Herrgård®, Präst® och Grevé®. Under året har också ett projekt påbörjats för marknadsföring av mjölk som ett attraktivt livsmedel.

Västerbottensost® är nu etablerad som en kvalitetsost i de baltiska ländernas dagligvaruhandel. Den har också vunnit silver i en internationell osttävling. I början av 2016 mottog vi dessutom beskedet att Västerbottensost hamnar på plats sju när svenskar tycker till om vilka varumärken de gillar bäst.

Med ny försäljningspartner i Finland gör vi en offensiv satsning på ökad försäljning av Gainomax® och Västerbottensost® på den finska marknaden.

En utredning om framtidens produktion av färska mejeriprodukter har visat att vi ska behålla mejerierna i både Umeå och Luleå, men optimera produktionen med volymprodukter vid båda mejerierna och produkter i små serier ska förläggas till Umeå mejeri. Inriktningsbeslutet för investering och effektivisering fram till 2020 innebär att det blir cirka 30 färre medarbetare vid Luleå mejeri efter 2018. I Umeå blir det istället större produktionsvolym med bibehållen personalstyrka. Till våren startar ombyggnation av befintligt papperslager i Luleå för installation av maskin för återförslutningsbara förpackningar. Beräknad igångkörning, hösten 2016.

En av årets utmaningar har varit uppgradering av affärssystem som innefattar allt från försäljning, kundernas beställningar, fakturering och till plockorder för utleverans. I slutet av november rapporterades arbetet som avslutat och även om projektet har dragit ut på tiden, har alla projektmål och de flesta effektmål uppnåtts och i flera fall överträffats. Projektet har varit ansträngande, men samtidigt spännande och lärorikt för alla inblandade. Sammantaget står vi nu betydligt bättre rustade inför framtiden.

Invigning av ostförädling

En av Europas mest moderna anläggningar för ostförädling invigdes i augusti vid Umeå mejeri. Norrmejerier kan nu leverera bitad Herrgård, Präst, Grevé och Västerbottensost i konsumentvänliga förpackningar med ny design. Dessutom finns en produktionslinje för riven ost.

Förväntningarna har varit enorma på ökad produktion och att få ut stora volymer ost på marknaden. Som alltid när man startar någonting nytt har det varit ett hårt arbete med intrimning av såväl personal och utrustning som förpackningsmaterial. Tack vare att alla inblandade har gjort sitt yttersta, har det gett resultat. Så även på det här området är vi väl rustade för framtiden.

Norrmejerier har genomfört ett år med besparingar. Det som har kommit att kallas utmaningens år har bland annat inneburit en bemanningsminskning motsvarande 28 personer. De ekonomiska besparingarna nådde uppsatta mål.

Varje ledig tjänst har prövats och arbetsuppgifter har omfördelats för att skapa en mer effektiv organisation. Tyvärr blev vi också tvungna att fatta beslut om stängning av besökscentret för Västerbottensost i Burträsk.

Priset på mjölken prioriterat

Det ekonomiska resultatet har trots sänkta avräkningspriser ändå blivit negativt i absoluta tal. Orsakerna är ej tillräckliga försäljningsvolymer och prispress på främst ost. Men ett år som 2015 har det varit viktigt att prioritera priset till mjölkbönderna.

Då den närmaste framtiden ser ut att likna fjolåret på i stort sett alla externa parametrar innebär 2016 ytterligare utmaningar. Det budgeterade resultatet är cirka fem miljoner kronor på plussidan och målet är att vi ska kunna betala mjölkbönderna på dagens prisnivå.

Norrmejerier är ett välskött företag och även om utmaningarna är stora har vi många nya spännande produkter för lansering 2016 för att säkerställa fortsatt konkurrenskraft på marknaden.

Anders Fredriksson, vd för Norrmejerier

Henrik Wahlberg, Normmejeriers ordförande och Magdalena Andersson, landhövding i Västerbottens län delar tillsammans iu en hel 18 kg Västerbottensost vid invigningen av anläggning för bitning och rivning av ost vid Umeå mejeri.

Lokalt och ekologiskt i samma förpackning

Innovationer och trendkänsla för vilka produkter som kommer att efterfrågas är nödvändigt för att stå emot en allt hårdare konkurrens. Hösten 2015 satte Norrmejerier rekord i antalet lanseringar med ett 40-tal nya artiklar.

Norrmejerier har en styrka i konsumenternas köptrohet och den norrländska identiteten. Dessutom är lokalproducerat en växande trend i kombination med ekologiskt. Men vi kan inte slå oss till ro. För att även i framtiden ha en stark position i mejerihyllan, gäller det att kunna erbjuda ett relevant och tilltalande sortiment med utmärkt kvalitet.

Konkurrensen i mejerihyllan har också förändrats. Där Norrmejerier tidigare var ensamma, får vi numera trängas med produkter från andra mejerier och butikernas egna varumärken.

För att lyckas nå ut och kanske även bli en favorit på längre sikt, är det helt avgörande att vi förstår våra konsumenters drivkrafter och behov. Vi har därför gjort en omfattande målgruppsstudie inom mejerisegmentet.

Observera och intervju

Under året har vi låtit observera konsumenternas val i mejerihyllan, vi har ställt frågor och vi har gjort mer djuplodande intervjuer. Målgruppsstudien har gett insikter om att vi behöver tillfredsställa ett flertal olika konsumentgrupper, bland annat effektiva livspusslare, kvalitetsmedvetna hälsosökare och lojala lokalpatrioter.

Studien har gjort att vi har kommit närmare hur våra konsumenter tänker och tycker och om vad som påverkar deras val i butiken. Den insikten hjäl-

per oss i arbetet med produktutveckling och kommunikation. Norrmejerier kommer absolut att fortsätta vara en stark och attraktiv aktör i mejeri- och osthyllan. Vi har mycket på gång för både vardag och fest under 2016.

Innovationsarbete

Norrmejerier har under året arbetat med framtagandet av en innovationsstrategi, som ett verktyg att möta omvärldens allt snabbare förändringstakt och en hårdnande konkurrens. Det gäller inte bara nya produkter kopplat till förändrade konsumtionsvanor utan även innovativa lösningar för att möta utmaningar inom områden som digitalisering och hållbarhet.

Vi definierar innovation som något som går från idé till en tillämpning som är värdeskapande för Norrmejerier. Det kan handla om såväl produkter, tjänster, lösningar, arbetssätt, organisation, teknik som marknadsföring. Innovationer kan vara radikala och helt nya lösningar som omskapar verksamheten eller vara stegvisa, vardagsnära och kontinuerliga förändringar.

Hållbarhetsfrågan är angelägen och Brik-förpackningen som även kallas tegelsten är omtyckt av norrländska konsumenter utifrån att den är lätt att platta till och lämna till återvinning. Samtidigt är det många som uppskattar behändigheten med förslutningsbara

förpackningar då de är praktiska att ta med i packningen och att korken fungerar som en barriär för mjölken att ta smak från andra livsmedel i kylskåpet.

Valkompass om mjölkförpackning

Konsumenter har under året bjudits in till en omröstning om vilken förpackning de tycker bäst om. De har fått rösta mellan förpackningen med skruvkork och den så kallade tegelstenen.

Resultatet blev jämnt, men vi ser att skruvkorken vinner slaget i kyldisken och tar marknadsandelar från konkurrenterna. I början av 2016 lanserar vi därför mjölk i fler fetthalter med skruvkork, men den så kallade tegelstenen blir kvar som alternativ, ytterligare några år.

Hälsotrenden håller i sig och efterfrågan ökar på nyttiga alternativ som är lätta att ta med och konsumera för en livsstil på språng.

2015 blev Gainomax en sportig aktör i mejerihyllan med proteinrik kvar, gjord på norrländsk mjölkkråvara i både bågare och flaska.

I riksmidia beskrevs Norrmejerier bedriva ett kvargkrig från norr. Under flera år har kvargtrenden vuxit sig starkare och vi är mycket nöjda att nu kunna erbjuda ett flertal kvargprodukter.

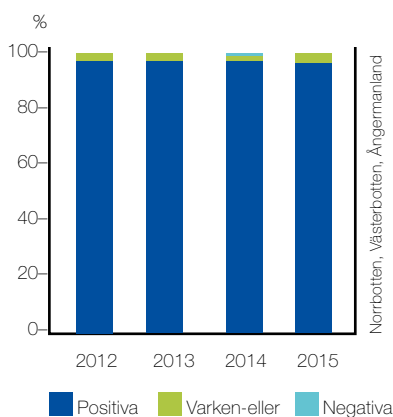
En annan nyhet blev kvar i squeeze-förpackning och som ett test serverades Gainomax® proteindrink som en frestande mjukglass vid idrottseven.

Ekologiskt och lokalt

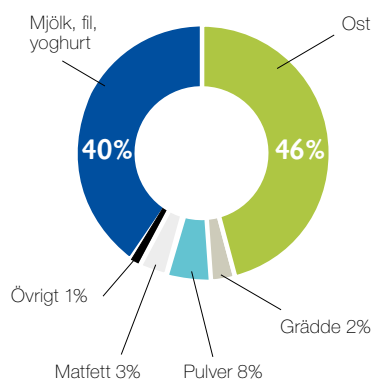
Att välja ekologiskt är en starkt växande trend kombinerat med att konsumenter nu är mer medvetna om betydelsen av att handla lokalt.

Konsumenternas inställning till Norrmejerier

Mjölken användning

Invägning KRAV-mjölk

	Ökning % (f.å)	Andel av all invägning	Antal gårdar
2008	48	3,4	25
2009	22	4,0	30
2010	23	5,4	33
2011	29	6,6	34
2012	15	7,5	40
2013	4	7,9	40
2014	3	8,3	38
2015	23	10,1	46
2016 (prognos)	2	10,3	49

Fram till 2020 är behovet att öka mängden ekoråvara med tio miljoner kg. Kontinuerligt tar vi också fram fler ekologiska produkter och 2015 har vi bland annat lanserat ekologiska alternativ av Fjällfil®, Verum Hälsofil® och ekologiskt smör.

Ostar i ny design

Alla ostar, såväl Norrmejeriers Herrgård®, Präst®, Grevé® som Västerbottensost® i bit har fått lättöppnade förpackningar med ny design.

Västerbottensost® har fått svart dekor med historiskt brännmärke i guld. Norrmejeriers ostar har dekor med lokala mjölkbönder och säljs nu även på riket. Dessutom har riven Västerbottensost® lanserats i exklusiva återförslutningsbara påsar med dekor i svart och guld.

Ett nytt sortiment av Fjällfil® och Fjällyoghurt® har vi låtit smaktesta uppe på Kebnekaises topp,

ett äventyr som konsumenter har kunnat följa via sociala medier.

Produkter baserade på grädde har ökat stort i försäljning jämfört med föregående år och överträffar även förväntningarna. I slutet av december uppstod tyvärr brist på Norrmejeriers smör till dagligvaruhandeln.

Provsmaeking av laktosfritt

Ny teknik har utarbetats för ett nytt laktosfritt sortiment. Under hösten genomfördes konsumenttest vid både Luleå och Umeå mejeri. Intresset från konsumenterna var överväldigande och smakmässigt har testerna fallit väl ut. Förväntningarna är stora inför lansering av flera nya produkter hösten 2016.

Norrmejerier har vunnit de flesta kommuners

Dialog med konsumenter

Vi för en kontinuerlig dialog med våra konsumenter. Några av de viktigaste kanalerna är:

Norrmejerier Forum

Forum svarar på frågor och tar emot synpunkter från konsumenter via e-post och telefon. Under 2015 hade Forum cirka 3 000 personliga kontakter.

Webb och sociala kanaler

Företagets webbplats informerar om bland annat mjölkens roll för Norrlands utveckling,

våra produkter, matinspiration och sponsring. Webbplatsen är dessutom en affärsplattform för våra kunder, kommunikationsplattform för våra ägare och nyhetsrum för pressen. Under 2015 hade webbplatsen 3,5 miljoner besök med 7,6 miljoner sidvisningar, vilket är en ökning med 32% jämfört med föregående år.

Samma tid uppnådde Facebooksatsningen drygt 34 000 fans. Ett nyligen startat Instagramkonto har på kort tid fått mer än 1000 följare och LinkedIn har passerat 500.

Norrmejerier har legat på svenska toppfemlistan i kategorin "Engagemang" inte

mindre än elva gånger sedan 2012. Senaste placeringen var silverplats i maj 2015.

Studiebesök

Vi tar emot studiebesök till våra mejerier i Umeå och Luleå. Framförallt från årskurs fem, men även från andra utbildningar på gymnasieskolor och universitet där vi har ett samarbete. Under 2015 har fler än 1 400 personer besökt oss. I enkät till besökare kan vi utläsa att 90 procent av eleverna är nöjda med besöket och 100 procent av lärarna. Vi har även erbjudit bondgårdsbesök till skolklasser.

mejeriupphandlingar i de fyra nordliga länen. Att kommunerna väljer att separera upphandlingen av mejeriprodukter ur en större livsmedelsupphandling gör det lättare för Norrmejerier att konkurrera om både pris och kvalitet.

Utåtriktade aktiviteter

Tillsammans med Norrmejeriers medlemmar och ägare, de norrländska mjölkbönderna, har ett flertal aktiviteter arrangerats. Bland annat betessläpp vid ett 20-tal gårdar. Totalt bjöds 16 000 besökare på bullar med mjölk. Tillsammans med våra mjölkbönder har vi dessutom mött konsumenter vid så kallat Bonde i butik.

Väldigt uppskattat var Smakfestivalen i Umeå med tema Bondens år. Norrmejerier bjöd då på provsmakning och försäljning av ostarna Herrgård®, Präst®, Grevé® och Västerbottensost® i nya förpackningar. Lokala mjölkbönder fanns på plats för samtal med konsumenter. Många besökare deltog entusiastiskt i mjölkhävartävling och barnen fick en av dagarna möta Norris.

Västerbottensost har tagit nya kliv ut i Europa och

är nu en kvalitetsost i dagligvaruhandeln i Norge, Finland, Storbritannien, Estland och Lettland. Dessutom har testlanseringar genomförts i Tyskland, Belgien och Frankrike.

Västerbottensost prisad i Europa

Riktigt roligt var att Västerbottensost vann silvermedalj i klassen Best Scandinavian Cheese, vid Nantwich International Cheese Awards 2015 som är världens största och mest prestigefulla osttävling, där bedömningen utförs av världens främsta ostkännare.

I början av 2016 meddelade Yogov sin stora varumärkesundersökning som visar att Västerbottensost hamnar på plats sju, bland ett flertal internationellt kända företag, när svenskar tycker till om 280 olika varumärken.

Som Kunglig Hovleverantör framförde Norrmejerier sina varmaste lyckönskningar till Prins Carl Philip och fröken Sofia Hellqvist med en hel, 18 kg Västerbottensost i gåva, till den kungliga vigseln den trettonde juni i Slottskyrkan på Kungliga slottet i Stockholm.

Bröllopet sammanföll med att det är 25 år sedan Norrmejerier Ekonomisk förening utsågs till hovleverantör av Västerbottensost, vid Stockholms slott.

Sponsring av barn och unga

Norrmejerier har under året serverat totalt mer än 120 000 glas mjölk vid 154 små och stora evenemang, som sponsring av aktiviteter för barn och ungdomar i Norrland, upp till 18 år.

Bland evenemangen kan nämnas Niclas Wallin Cup i Luleå, TV-pucken i Örnsköldsvik och Djurens dag vid Forslundagymnasiet i Umeå.

Norrmejerier har även arrangerat populära mjölkhävartävlingar vid några större arrangemang, bland annat vid Umeå Fotbollsfestival i Umeå, Piteå Summergames, Jorden och skolan i stan i Umeå och vid Yrkesmässan för unga i Örnsköldsvik.

Visning av ny anläggning för bitning och rivning av ost. Från vänster, landshövding Magdalena Andersson, vd Hans-Åke Hammarström och Peter Jacobsson, projektledare för bygg och installation.

Utöver aktiviteter har Norrmejerier sponsrat Hjältarnas Hus genom en julgåva och information om satsningen på Norrmejeriers mjölkpaket.

Hjältarnas Hus blir ett hem för svårt sjuka barn som vårdas vid Norrlands universitetssjukhus och deras familjer. Avsikten är att sjukhusvistelsen ska bli en så trygg och positiv upplevelse som möjligt. Klart är också ett samarbete med Folktandvården i de fyra nordliga länen med start i januari 2016.

Extra tillskott av D-vitamin

Norrmejerier berikar ytterligare produkter med extra D-vitamin och har även dubblat halten enligt vad som väntas bli Livsmedelsverkets nya rekommendationer under 2016. Förberedelser pågår för att även D-vitaminberika yoghurt under kommande år.

Mervärdesmärkning

Ett tydligt ursprung blir allt viktigare för konsumenterna. Från och med september märker vi därför huvuddelen av våra produkter med "Gjord på 100 procent norrländsk mjölk".

Andra mervärden på förpackningarna är bland annat att Norrmejeriers kor går ute på sommarbete, att korna äter GMO-fritt foder och att mjölk är naturligt rik på protein och kalcium.

Hållbarhet en lönsam utveckling av Norrland

Norrmejerier bär en tydlig ambition om att göra gott för Norrland, såväl miljömässigt som socialt. Minskad användning av energi och fossila bränslen går ofta hand i hand med lägre kostnader. Ett målmedvetet arbete visar sig också i en fin placering i årets hållbarhetsrankning.

Glädjande är att vi 2015 har kunnat ta ytterligare ett kliv mot målet om fossilfria mejerier, både genom minskad användning av energi och bränslen. Vi har även gjort flera framsteg genom att byta fossila bränslen mot förnyelsebara energislag.

Även 2015 får Norrmejerier en fin placering i hållbarhetsrankning av Sustainable Brand Index med plats 17 av 253 svenska företag och i gruppen topp 30 av 709 skandinaviska varumärken. Rankningen är ett betyg på att vi har kommit en god bit på väg, men ambitionen är att bli ännu bättre genom fortsatta och målinriktade insatser.

Ledningssystem för miljö och energi

Norrmejerier bedriver sedan 2011 ett certifierat miljöarbete enligt ISO 14001. Sedan 2015 är Norrmejerier även certifierat för energiledningsarbete enligt ISO 50001. En certifiering innebär ett systematiskt och strukturerat arbetssätt för minskad miljöpåverkan av vår användning av energi och naturresurser liksom att minska mängden avfall.

Minskad energiförbrukning

Norrmejerier strävar efter att bli oberoende av fossila bränslen och arbetar ständigt för att minska förbrukningen av samtliga energislag. Under 2015 har Norrmejerier minskat energiförbrukningen med 6,0 GWh, vilket motsvarar en minskning med fem pro-

cent och överträffar målet för 2015 som var satt till fyra procent. Den största minskningen har skett vid Umeå mejeri där besparing av vatten är den främsta förklaringen.

Långsiktiga effektiviseringar

Norrmejerier har inlett ett samarbete med Umeå Energi med avsikt att långsiktigt spara energi med hjälp av effektiviseringar och införande av ny teknik. Ett första steg är genomfört och i oktober anslöts Umeå mejeri till fjärrvärmenätet, vilket ska bidra till en minskad energiförbrukning med 1 625 KWh/år.

Nästa steg i samarbetet handlar om effektivisering av ventilation och värmesystem. På sikt ska samarbetet uppnå energieffektivisering med 3 GWh. Liknande samarbete har inletts med Skellefteå Kraft för Burträsk mejeri och diskussioner pågår med Luleå Energi för Luleå mejeri.

Arbetssätt och rutiner för energiledning

I mars blev Norrmejerier certifierad enligt ISO 50001 efter två års intensivt arbete med uppbyggnad och implementering av energiledningssystem inom hela Norrmejerier.

Rutiner och arbetssätt är införda för uppföljning av energiförbrukning, vilket är en förutsättning för att delta i Programmet för energieffektivisering i energiintensiv industri (PFE). Programmet ger dess-

Andel förnyelsebar energi på mejerierna

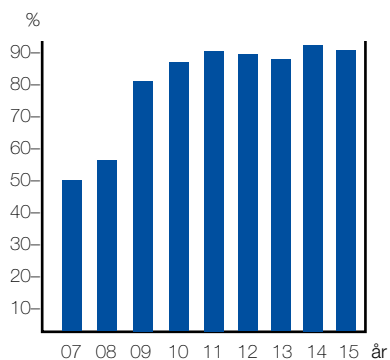

Diagram vänster:

Sedan 2009 då vi startade användning av så kallad grön el, har vi legat stabilt på runt 90 procent användning av förnyelsebar energi vid våra mejerier.

Samdistribution och minskad bränsleförbrukning

Under 2015 har ett 70-tal andra livsmedelsföretag skickat gods med våra distributionsbilar. Mer än hälften av godsvolymen upptas av andra leverantörer.

Lincargo anlitar tio åkerier och har ett tillgång 72 lastbilar och 32 släp.

Varje vecka 2015, utfördes cirka 82 000 uppdrag och 4200 leveranser till 2000 godsmottagare.

utom en skattereduktion med 0,5 öre/kWh på förbrukad el i tillverkningsprocessen, pengar som ska användas till fortsatta energinvesteringar.

Resursbesparingsprojekt

Norrmejerier arbetar sedan flera år i en strukturerad modell för att spara resurser utifrån ekonomi som drivkraft. Arbetet är framgångsrikt och medför dessutom omfattande miljöbesparingar.

Under 2015 ledde en rad olika aktiviteter att vattenförbrukningen minskade vid Umeå mejeri med 15 procent, vilket motsvarar en ekonomisk besparing med 1,3 miljoner kronor. Besparingen har åstadkommit genom en systematisk genomgång av ventiler för att täppa till små läckage, men också genom optimering av diskning.

Den största besparingen på vatten har gjorts genom återanvändning av kylvatten och diskvatten. Ett annat större pågående arbete är att återta värme från pulvertillverkning och på det sättet ge en minskad energianvändning.

Biogasanläggning

Norrmejeriers biogasanläggning har efter flera års inkörning uppnått en både hög och jämn kapacitet.

Biogasproduktionen har under 2015 ökat med hela 58 procent och motsvarar nu en tredjedel av den totala energiförbrukningen i ångvärmepannan

vid Umeå mejeri. Ett steg i visionen om att vara det ledande kretsloppsmejeriet är att återföra rötresten från biogasprocessen till Norrmejeriers gårdar och där användas som biogödsel. Under 2015 har vi intensifierat arbetet för att åstadkomma certifiering av rötresten till biogödsel.

Transporter

En betydande miljöaspekt är transporter, som omfattar såväl intransport av mjölkråvara som uttransport av varor till Norrmejeriers kunder.

Norrmejeriers mjölkleverantörer och de kunder som tar emot färsk livsmedel finns spridda i de fyra nordliga länen. För att nå miljömålet om minskad miljöbelastning från transporter används en övergripande handlingsplan med aktiviteter. Främst handlar arbetet om optimering av in- och uttransporter och samdistribution med andra leverantörer och transportföretag.

Vid inköp av fordon är en genomgripande strävan att de ska vara miljöanpassade. Användning av miljövänligt bränsle ökar och chaufförer utbildas i miljöanpassat körsätt. En del av året har diesel med en inblandning av förnybart biodrivmedel, så kallat HVO, funnits tillgängligt vilket har bidragit till en minskning med 1100 ton koldioxid (fossila bränslen), motsvarande 10 procent från våra in- och uttransporter.

Planering av resande för Norrmejeriers medarbetare

Biogasproduktion

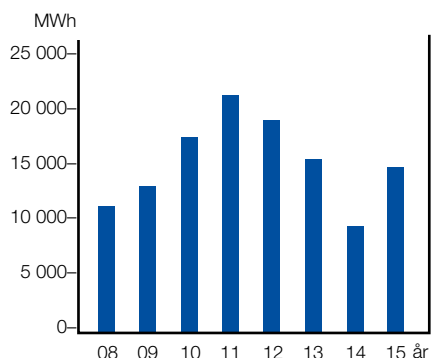

Diagram till vänster:

Vi har under året ökat biogasproduktionen med 58 procent jämfört med 2014.

Biogasanläggningen har under 2015 haft en jämn och stabil nivå.

re och att hitta andra mötesformer ingår också som en del i strategin för minskad miljöpåverkan från våra transporter.

Intransport

Uptagningsområdet för intransport av mjölkråvara har ökat då Norrmejerier från och med januari 2015 hämtar mjölk från ytterligare fyra ekogårdar i Jämtland. Samtidigt har antalet vägmil minskat genom optimering av körsträckor.

En projektering är startad för ökad tonnagevikt (tankbil och släp) från idag 60 ton. Trafikverket utreder på uppdrag av regeringen om ökning av tillåten tonnagevikt för fordonstransport längs länsvägar. I ett första steg är upp till 64 ton redan beslutat och utredning pågår om att tillåta ekipage upp till 74 ton.

Uttransport

Samdistribution är centralt för Norrmejerier, men också en komplex uppgift. Norrmejeriers dotterbolag, Lincargo AB, ansvarar för distribution av Norrmejeriers produkter i Norrland, men drygt halva godsvolymen består av leveranser från ett 70-tal andra företag.

Lincargo anlitar tio åkerier och har att tillgå 72 lastbilar och 32 släp. Varje vecka 2015, utfördes cirka 82 000 uppdrag och 4200 leveranser till

2000 godsmottagare. Lincargo har kunnat reducera körda mil vilket påverkat koldioxidbelastningen under 2015 med cirka 175 ton, genom att i ökad omfattning transportera direkt från produktionsanläggningarna ut till godsmottagare i Norrland och genom optimering av körsträckor och godsvolymer. Dessutom bidrar Norrmejerier till bättre miljö och ekonomi i Norrland genom att erbjuda kollektiva lösningar för samtransport.

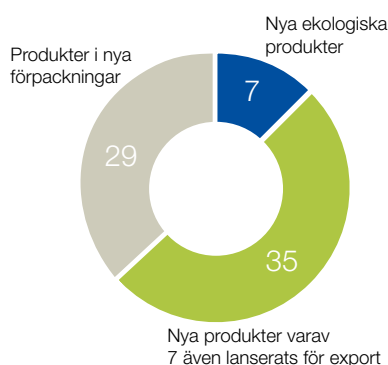
En övergripande översyn av alla transporter visar att det är möjligt med färre leveransdagar inom stora delar av transportnätverket. Några ändringar genomfördes 2015 och arbetet intensifieras under 2016. Bedömningen är att Norrmejerier även efter genomförda förändringar har en god täthet och trygghet i sina leveranser.

Förpackningar

Förpackningar väljs utifrån flera kriterier, bland annat funktion, att de ska vara lätta att öppna, praktiska att förvara i kylskåpet och utifrån att de ska vara lätta att återvinna och bidra till minsta belastning på miljön vid transporten.

Under året har förpackning med skruvkork testats och en utvärdering visar att den har kommit för att stanna, till en början parallellt med Brik-förpackning, den så kallade tegelstenen.

Antal lanserade artiklar

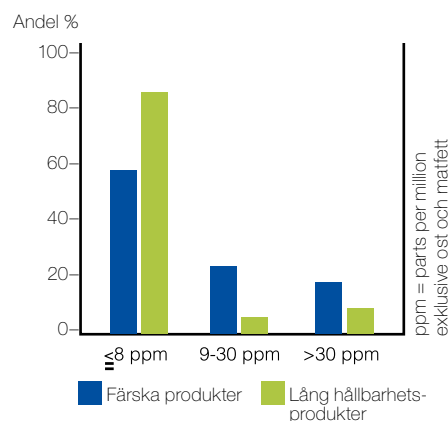
Interna revisioner

Sex revisionsteam om vardera två personer har utfört 19 revisioner med avseende på kvalitet, livsmedelssäkerhet, miljö och energi. I genomsnitt har fyra avvikelser eller förbättringar hittas per revision, dock ingen ur livsmedelssäkerhetssynpunkt.

Diagram till höger:

Uppföljning av reklamationer är en viktig del i kvalitetsarbetet. Vårt måttal är max 8 ppm (8 reklamationer per en (1) miljon förpackningar av en produkt).

Reklamationer från konsument

En fördel med återförslutningsbar förpackning är att den bidrar till minskat matsvinn, då kork eller annan förslutning är ett visst hinder för att produkter ska ta åt sig lukt och smak från andra livsmedelsprodukter i kylskåpet. Utvecklingen mot mer miljövänliga korkar pågår.

Kemikalier

Ett kontinuerligt förbättringsarbete bidrar till minskad kemikalianvändning. Under året har också vissa kemikalier kunnat bytas ut till alternativ som är bättre ur hälso- och miljösynpunkt. Till exempel har byte av en rengöringskemikalie vid mejeriet i Burtäsk inneburit en halvering av mängden fosfor i utgående avloppsvatten. Kemikaliebytet har bidragit till minskad belastning på kommunens avloppsreningsverk i Burträsk.

Avfall

Vårt mål är att andelen återvunnet avfall ska öka fram till 2017. Under året har vi sorterat ut avfall till återvinning med 16 procent. Andelen avfall som skickats till förbränning för energiutvinning är dock inte inräknat.

Våra produkter

Konsumenterna ska kunna lita på att Norrmejeriers produkter håller hög kvalitet, smakar gott och gör gott för Norrland. Ytterst handlar kvalitetsarbete

om detaljer som kräver ansvarsfulla, uthålliga och medvetet utformade processer. I dagligt tal kallas det kvalitetssäkring.

Norrmejerier har väl utarbetade metoder och processer för test av råvara och färdiga produkter. Produkter analyseras i lab-miljö och testas sensoriskt med hänvisning till smak, lukt och konsistens. Väl utarbetade rutiner finns även för spårbarhet. Norrmejerier är certifierad och arbetar enligt kvalitetssäkringssystemet FSSC 22000.

Avvikelsesystem för ökad kvalitet

Systemet för avvikelser används flitigt och är helt implementerat i verksamheten. Ett nyckeltal är framtaget där vi följer antal genomförda avvikelser under året. Systemet hjälper oss att arbeta med förebyggande åtgärder på ett strukturerat sätt, vilket i sin tur bidrar till ständiga förbättringar.

Ofel

Sedan flera år arbetar Norrmejerier med Ofel för att skapa en effektiv och konkurrenskraftig verksamhet genom fokus på ständiga förbättringar.

Även processen i sig behöver ständigt utvärderas och förbättras och uppföljningen sker enligt en utarbetad plan: ledarskap, medarbetarskap, kundbehov, målstyrning, avvikelser och ständiga förbättringar. I ett första skede säkerställer vi nivå 1–2 som innebär att det finns kännedom och förståelse inom varje steg

på respektive avdelning. Uppföljningen för 2015 har bidragit till att skapa efterfrågan, dialog ute på avdelningarna och en samsyn kring vad som behöver utvecklas för att komma vidare.

Årets arbete med Ofel har varit inriktat mot utveckling av strukturer och strategier inom produktion och logistik för ett ännu mer kvalitetssäkrat arbetssätt med hög grad av flexibilitet och förutsägbarhet inom verksamheten.

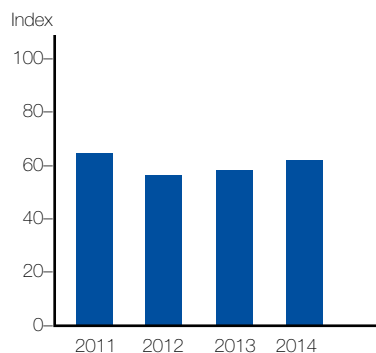
Revision

Den externa revisionen för miljö- och energiledning visar att Norrmejerier har ett tydligt fokus i arbetet med att uppnå miljömålen och övergripande handlingsplanen för hållbarhet. På samma sätt, ett foku-

serat arbete med ledningssystemet för livsmedelssäkerhet som upprätthåller certifieringen FSSC 22000. Ett gediget HACCP-arbete säkerställer livsmedels säkerhet och god kvalitet på mejeriprodukter. Dessutom har det genomförts ett antal utbildningar om hygien- och livsmedelssäkerhet samt miljö och energi.

Arbetsättet beskrivs av den externa revisionen som systematiskt med uppföljning av miljömål och nyckeltal på ett strukturerat sätt, bland annat vid dagliga pulsmöten. Ytterligare styrkor som lyfts fram är att platschefer, medarbetare och miljösamordnare är engagerade. Överlag framhåller rapporten att det skett tydliga förbättringar inom energiförbrukning, hantering av kemikalier och avfall. Rapporten visar

Nöjd-Medarbetar-Index

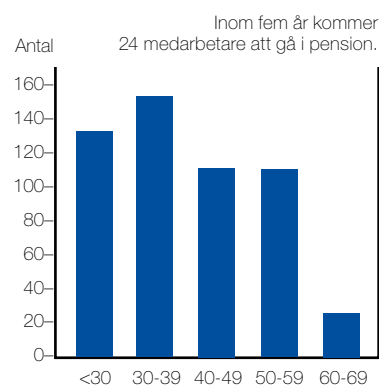
Arbetsmiljö

Avvikelseberapportering är en viktig del i vårt förbättringsarbete. Under 2015 har vi dokumenterat och följt upp olycksfall, tillbud och riskobservationer via LIA (Livsmedelsbranschens egna informationssystem om arbetsmiljö).

Diagram vänster:

Norrmejerier genomför årligen en medarbetarenkät, men 2015 års enkät är framflyttad till våren 2016 för bättre passa in i processen med budgetberedning.

Åldersstruktur

att högsta ledningens engagemang är tydligt genom målsättningar och hållbarhetsperspektiv.

Ett bra stöd i kvalitetsarbetet är interna revisioner som genomförs av team bestående av Norrmejeriers medarbetare. Under 2015 har 15 interna revisioner genomförts som bidragit till ett flertal förslag på och genomförda förbättringar. Inga avvikelser ur livsmedelssäkerhetssynpunkt eller lagöverträdelser avseende miljö har uppdagats. Under 2015 har vi inte haft några återkallelser av produkt.

Engagerade och duktiga medarbetare

Norrmejerier genomför årligen en medarbetarenkät, men 2015 års enkät är framflyttad till våren 2016 för bättre passa in i processen med budgetberedning.

Hållbarhetsråd

Hållbarhetsrådet har under året bearbetat ett flertal frågor internt, men även blickat ut på aktuella trender och händelser i omvärlden.

Hållbarhetsrådet har för avsikt att starta ett arbete för dokumentation av Norrmejeriers hållbarhetsarbete enligt standardiserad modell för att strukturerat beskriva och kommunicera företagets påverkan på ekonomiska, miljömässiga och sociala förhållanden, såväl globalt och lokalt som regionalt.

Troligen blir det 2016 lagkrav på att företag av en viss storlek ska arbeta med strukturerad hållbarhetsdokumentation.

Norrmejeriers roll i samhället

Genom att vara ett självständigt och lönsamt företag bidrar Norrmejerier till en livskraftig norrländsk

mjölkproduktion med lönsamma mjölkföretag, vilket i sin tur bidrar till en levande landsbygd med arbetstillfällen, öppna landskap och en biologisk mångfald.

Norrmejerier är norrlänningarnas eget mejeri och säkrar tillgången till mejeriprodukter av utmärkt kvalitet. Norrmejerier och dess ägare, de norrländska mjölkbönderna för en öppen dialog och deltar i möten med människor och konsumenter.

Under 2015 har vi utvidgat vårt försäljningsområde till att omfatta de fyra nordliga länen.

Öppna landskap

Att hålla landskapen öppna och därmed främja den biologiska mångfalden är ett av Norrmejeriers fem miljömål. Vissa arter från både växt- och djurriket ger människorna mat, andra ger råmaterial eller inspiration till tekniska och medicinska lösningar. De arter vi har nytta av imorgon kanske vi inte förstår betydelsen av idag. Genom att minimera störningar i ekosystemet kan vi värna naturen för framtida generationer.

Speciellt för det norrländska mjölkjordbruket är vallodling och betande kor på relativt små och uppdelade åkerarealer, vilket gynnar både växter och djur. En kvadratmeter betsmark i Norrland kan innehålla över 40 olika växtarter, vilket är de mest artrika naturtyper man känner till.

Genom att välja Norrmejeriers produkter kan konsumenter bidra till att hålla det norrländska odlingslandskapet öppet. Under 2015 har våra mjölkbönders kor hållit cirka 49 000 hektar motsvarande 68 630 fotbollsplaner öppna.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Norrmejerier Ekonomisk förening avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2015.

Information om verksamheten

Norrmejerier är en ekonomisk förening som ägs av mjölkproducenter i Norrbotten, Västerbotten och delar av Västernorrlands och Jämtlands län.

Produktion sker vid mejerierna i Luleå, Burträsk och Umeå. Norrmejeriers samdistribution bedrivs i det helägda dotterbolaget Lincargo, som drivs i kommission med moderföreningen. Koncernredovisning upprättas inte, då dotterbolagen är av oväsentlig betydelse i enlighet med ÅRL 7 kap 3a.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter dess utgång

I början av 2015 meddelade Bo Rasmussen att han ville avsluta sin tjänst som vd för Norrmejerier. I juni blev rekryteringen klar av Anders Fredriksson som ny vd. Hans-Åke Hammarström klev in som tf vd i mellantiden fram till dess att Anders Fredriksson har tillträtt den 1 februari 2016.

Allt sedan hösten 2014 har den globala mejerimarknaden präglats av obalans mellan tillgång och efterfrågan vilket lett till att hela 2015 inneburit mycket låga priser på mejeriprodukter vilket i sin tur inneburit låga avräkningspriser till mjölkbönderna. Norrmejerier utgör inget undantag, utan prispressen har också nått oss.

Baspriset för mjölkkråvan har sänkts två gånger under året, 1 februari sänktes priset med 25 öre och i juli sänktes priset med ytterligare 5 öre.

Försäljningen till lokalk marknaden har varit stabil, om än något minskad då dryckesmjölkskonsumtionen är avtagande per capita år efter år. Matlagingsprodukter som grädde och smör har däremot ökat. Detta har inneburit att vi periodvis har haft brist på grädde till smörtillverkning.

Norrmejerier är ett starkt varumärke och vi har också välkända varumärken som Västerbottensost, Verum, Fjäll och Gainomax. Västerbottensost blev i början av 2016 rankad som nummer sju i Yogovs mätning över populära varumärken i Sverige. Att Västerbottensost nu tillhör en grupp högt ansedda och internationella varumärken är en tydlig markering för dess position.

Ökad försäljning av såväl ekologiska som laktosfria produkter gör det nödvändigt att stimulera våra mjölkbönder till ekologisk omställning samt för föreningen att investera i konkurrenskraftiga processer för tillverkning av laktosfria produkter. Under året har invägning av ekologisk mjölkkråva uppgått till 22 Mkg och vi räknar med en efterfrågan om ca 30 Mkg inom den närmaste 4-års perioden.

De senaste åren har Norrmejerier investerat i osttillverkning.

Under hösten 2015 stod vår moderna ostförädlingsanläggning i Umeå klar och produktionen startade i september. I november var intrimningen klar och kör sedan dess på full kapacitet.

Invägning

Mjölkinvägningen uppgår till 211 Mkg (210). Kvalitetsbrister i höstens invägda mjölkkråvar har lett till att 324 Kkg mjölkkråvar har fått kasseras och istället blivit återvunnen energi vid biogasanläggningen vid Umeå mejeri.

Medlemmar

Antalet medlemmar vid årets slut uppgår till 503 (533), varav aktiva 399 (418). Nyttillkomna under året uppgår till 8 och 50 har beviljats utträde under året. Medlemmarnas inbetalda insatskapital uppgår per 2015-12-31 till 100 190 kkr. Det är en ökning med 2 369 kkr sedan föregående årsskifte.

Förväntad framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer

Marknadssituationen för mejerisektorn har under de senaste åren varit pressad och det finns inget som tyder på att den situationen kommer att väsentligt förbättras under 2016.

De slopade mjölkkvoterna inom EU ger ökad produktion. Det som behövs för att förändra den globala situationen är en ökad efterfrågan i de befolkningstäta länderna samt en öppnare gräns mot Ryssland.

Konkurrensen inom branschen hårdnar vilket ställer krav på företaget att rationalisera verksamheten och samtidigt investera i marknad och produktion. Ett för framtiden viktigt inriktningsbeslut fattades under 2015 gällande mejeristrukturen för färsk mejeriprodukter inom företaget. Beslutet innebär att behålla volymprodukter vid både Umeå och Luleå mejerier och samla alla produkter i mindre serier till Umeå mejeri. Som ett första steg fattade styrelsen beslut om en ny förpackningsmaskin vid Luleå mejeri och dessutom beslutades investering i en ny laktosfri process vid Umeå mejeri.

Med hänvisning till den pressade marknadssituationen går det inte att utesluta ytterligare sänkt ersättning till våra leverantörer. Redan den första februari sänktes ersättningen med tio öre per kg mjölkkråva. Bedömningen är dock att det finns en betalningsvilja hos konsumenter att betala mer för dryckesmjölk. Norrmejerier har därför inlett dialog med handeln om högre pris på all dryckesmjölk. Behovet är en kronas ökning per liter vilket skulle kunna ge bönderna en högre ersättning som återställer den senaste sänkningen.

Norrmejerier behöver fortsatt stimulera omställning till ekologisk mjölkproduktion. De bönder som tackat ja till att starta omställning sommaren 2016 är ett bra tillskott, men inte tillräckligt.

Forskning och utveckling

Målet med Norrmejeriers FoU-arbete är att tillgodose konsumenternas behov av mjölkbaserade livsmedel. FoU-arbetet omfattar framtagning och lansering av nya produkter och förpackningar inom segmenten mejeri, ost och hälsa samt tillämpad forskning inom ostområdet.

FoU-arbetet sker centralt och utgifter för egen forskning och utveckling kostnadsförs allt eftersom de uppstår. Kostnader för Forskning och utveckling uppgår till 0,6 % av de totala kostnaderna (0,5 %).

Miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken

Norrmejeriers anläggningar är beroende av medgivande från prövnings- och tillsynsmyndighet för att bedriva sin verksamhet. Mejerierna i Umeå och Luleå är tillståndspliktiga enligt miljöbalken och mejeriet i Burträsk är anmälningspliktigt baserat på invägning av obehandlad mjölk från mjölkproducenter.

Anmälningsplikt gäller för Burträsk för både uttag och utsläpp av kylvatten från sjön samt för Luleå mejeri vad avser utsläpp av kylvatten till älven. Umeå mejeri omfattas av tillståndsplikt enligt industriutsläppsförordningen samt miljöprövningsförordningen för framställning av mjölkprodukter baserad på en invägning av mjölk. Vidare gäller tillståndsplikt för egen biogasanläggningen där det sker biologisk behandling av eget avfall via rötning.

Tillstånd gäller även för framställning av gasformigt bränsle. Det är anmälningsplikt för förbränning av detta bränsle. Anmälningsplikt gäller även för en fordonstvätt på anläggningen. Rengöringsmedel distribueras till mjölkleverantörer från leverantörsbutiken vid Umeå mejeri, vilket är en tillståndspliktig verksamhet för hantering av tillståndspliktiga kemikalier.

Ej tillståndspliktig verksamhet som bedrivs, men som har en miljöpåverkan, är transportverksamheten Lincargo med åkerier som underleverantörer. En samdistributionsterminal finns i Lycksele.

Miljöpåverkan från verksamheten

De aktiviteter som innebär miljöpåverkan är användning av energi, vatten och rengöringsmedel vid diskning. Processavloppsvatten alstras från diskning och fordonstvätt och avleds in till biogasanläggningen via en avloppstank för rening av vissa ämnen innan det avleds till det allmänna spillvattennätet.

Utsläpp sker till luft via stoft från spraytorn och rökgaser från förbränning av olja samt transporter till och från mejerier. Kemikalieanvändning sker främst av rengöringsmedel vid diskning och rengöring av utrustning, oljor och smörjfett samt kemikalier som förbrukas i biogasanläggningen. Avfall alstras från till exempel retur av utgångna produkter, rötslam, förpackningar, slam från olje- och fettavskiljare mm.

Extern buller påverkar allmänheten från fläktar på ventilationsaggregat, fläktar i spraytorn och kyltorn samt av trafik till och från mejerier.

Norrmejerier har accepterat och konstaterat en företagsbot på 30 000 kr kopplat en händelse 2013 då en trasig givare ledde till att för höga mängder nedbrytbart material släpptes ut till det kommunala avloppsreningsverket i Burträsk.

Förelägganden

Föreläggande har under året meddelats från tillsynsmyndighet om att utreda möjligheten att lokalt ta hand om dagvatten vid Umeå mejeri i ett så kallat utjämningsdike innan det avleds till Tavleån.

Föreläggande har även meddelats vid Burträsk mejeri om nya försiktighetsmått vad gäller begränsningsvärden för utsläpp i avloppsvattnet. Dialog kommer att ske med tillsynsmyndigheten om större förändringar som kommer att ske i verksamheten eftersom tillståndsplikt gäller för ändring i tillståndspliktig verksamhet om det inte anses som mindre ändring.

Flerårsöversikt*	2015	2014	2013	2012
Nettoomsättning (tkr)	1 775 593	1 849 952	1 893 608	1 832 102
Resultat efter finansiella poster (tkr)	-24 091	11 737	16 149	60 571
Balansomslutning (tkr)	1 174 588	1 095 402	984 810	1 062 638
Soliditet (%)	37,0%	41,2%	45,1%	41,2%
Antal anställda	514	513	484	493

* Jämförelsetalen för år 2012 har inte räknats om enligt K3.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel.

Balanserat resultat, kr	128 442 017
Årets resultat, kr	24 260 885
	152 702 902

Årets resultat disponeras så att till reservfond avsätts, kr	1 213 000
till ränta på insatskapital utbetalas, kr	0
till medlemmars insatskonton överförs genom insatsemission, kr	0
i ny räkning överföres	151 489 902

Den ekonomiska föreningens ställning den 31 december 2015 samt resultatet av dess verksamhet under räkenskapsåret 1 januari till 31 december framgår av efterföljande resultat- och balansräkning.

Resultaträkningar, kkr

	Not	2015-01-01 -2015-12-31	2014-01-01 -2014-12-31
Nettoomsättning	1	1 775 593	1 849 952
<i>Kostnad för sålda varor</i>			
Avräkningsvärde		-689 253	-760 154
Slutbetalning		0	0
Övriga kostnader för sålda varor		-704 350	-673 562
Bruttoresultat		381 990	416 236
Försäljningskostnader		-359 162	-360 626
Administrationskostnader		-46 373	-49 789
Övriga rörelseintäkter		4 277	11 484
Övriga rörelsekostnader		-872	-2 377
Rörelseresultat	2, 3, 4, 5	-20 140	14 928
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från andelar i koncernföretag	6	0	1 663
Resultat från övriga värdepapper och fordringar	7	0	-10
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	431	515
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-4 382	-5 359
Resultat efter finansiella poster		-24 091	11 737
Bokslutsdispositioner	10	48 928	-4 217
Resultat före skatt		24 837	7 520
Årets skatt	11	-576	-2 801
ÅRETS RESULTAT		24 261	4 719

Balansräkningar, kkr

	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Goodwill	12	700	1 400
Summa immateriella anläggningstillgångar		700	1 400
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	13	256 951	210 369
Maskiner och andra tekniska anläggningar	14	312 929	216 777
Inventarier, verktyg och installationer	15	12 380	11 907
Pågående nyanläggningar	16	13 636	94 744
Summa materiella anläggningstillgångar		595 896	533 797
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	17, 18	212	212
Andra långfristiga värdepappersinnehav	20	11 276	11 276
Summa finansiella anläggningstillgångar		11 488	11 488
Summa anläggningstillgångar		608 084	546 685
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>			
Råvaror och förnödenheter		35 865	33 422
Varor under tillverkning		301 175	306 392
Färdiga varor och handelsvaror		31 441	38 770
Summa varulager m.m.		368 481	378 584
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		165 429	133 205
Fordringar hos koncernföretag	19	0	0
Aktuell skattefordran		7 851	11 574
Övriga fordringar		11 817	13 347
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	4 912	6 024
Summa kortfristiga fordringar		190 009	164 150
Kassa och bank	23	8 014	5 983
Summa omsättningstillgångar		566 504	548 717
SUMMA TILLGÅNGAR		1 174 588	1 095 402

Balansräkningar, kkr

	Not	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Inbetalt insatskapital		100 190	97 821
Insatsemission		55 001	57 664
Reservfond		54 814	54 539
Summa bundet eget kapital		210 005	210 024
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		128 442	126 378
Årets resultat		24 261	4 719
Summa fritt eget kapital		152 703	131 097
Summa eget kapital		362 708	341 121
Obeskattade reserver	24	91 771	140 699
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	25	0	0
Uppskjuten skatteskuld	21	1 348	773
Summa avsättningar		1 348	773
Långfristiga skulder			
Checkräkningskredit	27	206 574	145 138
Skulder till kreditinstitut	26	260 000	215 000
Skulder till koncernföretag	26	200	200
Summa långfristiga skulder		466 774	360 338
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		2 500	0
Leverantörsskulder		114 991	104 811
Leverantörsskulder medlemmar		63 270	66 256
Sparkonto medlemmar		2 387	2 603
Övriga skulder		11 062	20 475
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28	57 777	58 326
Summa kortfristiga skulder		251 987	252 471
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 174 588	1 095 402
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter	29	599 000	549 000
Ansvarsförbindelser	30	1 931	3 654

Rapport över förändring i eget kapital

	Insats- kapital	Insats- emission	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Utgående balans 2014-12-31	97 821	57 664	54 539	126 378	4 719	341 121
Omföring resultat föregående år			263	2 064	-2 327	0
Inbetalt insatskapital	7 913					7 913
Avgår genom utträde	-5 544	-2 663				-8 206
Utbetald ränta på insatskapital					-2 393	-2 393
Effekter av rättelser av fel			12			12
Årets resultat	0	0	0	0	24 261	24 261
Utgående balans 2015-12-31	100 190	55 001	54 814	128 442	24 261	362 708

Kassaflödesanalys, kkr

	2015-12-31	2014-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster ¹	-24 091	11 737
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar och nedskrivningar	72 618	67 587
Avsättningar till pensioner	0	-449
Övriga avsättningar	0	0
	48 527	78 875
Betald inkomstskatt	3 722	-146
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	52 249	78 729
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av varulager	10 103	-37 460
Förändring av rörelsefordringar	-29 582	4 849
Förändring av rörelseskulder	-2 769	-1 894
Kassaflöde från den löpande verksamheten	30 001	44 224
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-134 357	-144 780
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	340	317
Försäljning av dotterbolag	0	50
Investeringar i finansiella tillgångar	0	0
Avyttring finansiella tillgångar	0	10
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-134 017	-144 403
Finansieringsverksamheten		
Minskning/Ökning av insatskapital	-281	1 231
Upptagna lån	47 500	50 000
Förändring checkräkningskredit	61 221	55 231
Utbetald ränta på insatskapital	-2 393	-3 004
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	106 047	103 458
Årets kassaflöde	2 031	3 279
Likvida medel vid årets början	5 983	2 704
Likvida medel vid årets slut	8 014	5 983
¹ Varav erhållen ränta	431	515
Varav erlagd ränta	4 382	5 359

Bokslutskommentarer och noter

Redovisningsprinciper m m

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3):

Nyckeltalsdefinitioner

Justerat eget kapital

Eget kapital med tillägg för obeskattade reserver som reducerats med uppskjuten skatt.

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Vid försäljning av varor redovisas normalt inkomsten som intäkt när de väsentliga förmåner och risker som är förknippade med ägandet av varan har överförts från företaget till köparen.

Ersättning i form av ränta, royalty eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att företaget kommer att få de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen och när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Bidrag

Föreningen erhåller statliga bidrag i form av Intransportstöd från Jordbruksverket. Dessa redovisas som intäkt när det föreligger en rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att föreningen uppfyller de villkor som är förknippad med bidraget.

Bidrag periodiseras systematiskt i årets resultat på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Se vidare not 1.

Skatt

Årets totala skatt för företaget utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är den skatt som beräknas på det skattemässiga resultatet för året. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade värden och skattemässiga värden på tillgångar, skulder och avsättningar.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärdet om inte annat anges.

Redovisning av leasingavtal

I moderföretaget redovisas samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Se vidare not 3.

Ersättning till anställda efter avslutad anställning

I företaget finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliknelsen.

Företaget har förmånsbestämda pensionsplaner där en pensionspremie betalas och redovisar dessa planer som avgiftsbestämda planer i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1.

Företaget har en förmånsbestämd pensionsförpliktelse som är knuten till

en pensionsstiftelse. Företaget redovisar en avsättning för den del stiftelsens förmögenhet, värderad till marknadsvärde, understiger förpliknelsen.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Goodwill 5 år

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader 20–50 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar 5–10 år

Inventarier, verktyg och installationer 3–10 år

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärdet avses varornas beräknade försäljningspris, minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att eventuell inkursans i varulagret har beaktats.

Inkursansbedömningen görs utifrån individuella bedömningar för respektive kategori av produkter och baseas på ett flertal olika faktorer som avgör produkternas realiserbarhet och marknadsvärde.

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet anskaffningsvärde. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges ovan.

Not 1 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig på verksamhetsgrenar enligt följande:

	2015	2014
Varuförsäljning livsmedel	1 680 079	1 765 117
Intransportstöd	8 297	8 279
Logistiktjänster	87 217	76 556
	1 775 593	1 849 952

Not 2 Arvode till revisorer

	2015	2014
Byrå EY		
Revisionsuppdraget	287	307
Övriga tjänster	87	56
	374	363

Not 3 Operationella leasingavtal

	2015	2014
Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	6 720	6 708
Framtida minimileaseavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal:		
Ska betalas inom 1 år	5 752	5 684
Ska betalas inom 1-5 år	6 554	7 395
Ska betalas senare än 5 år	507	431

Föreningen har ingått leasingavtal vilka redovisas som operationella leasingavtal avseende företagsbilar, truckar, viss maskinell utrustning samt lokalhyror.

Not 4 Anställda och personalkostnader

Löner och andra ersättningar

2015		2014	
Löner o andra ersättningar	Sociala kostn (varav pensionskostnader)	Löner o andra ersättningar	Sociala kostn (varav pensionskostnader)
196 016	75 087 (15 288)	190 902	69 229 (12 803)

Av företagets pensionskostnader avser 623 (840) vd. Företagets utestående pensionsförpliktelser till vd, tidigare vd och vvd uppgår till 11 161 (11 507).

Löner och andra ersättningar fördelat mellan styrelseledamöter och vd resp. övriga anställda. År 2015 har VD inte uppburit lön hela året. Kostnad för tillförordnad VD i egenskap av konsult uppgår till 917 och ingår i administrativa kostnader

2015		2014	
Styrelse o vd	Övriga anst	Styrelse o vd	Övriga anst
3 650	192 366	3 956	186 946

Medeltalet anställda

2015		2014	
Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
514	79%	513	78%

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	2015-12-31	2014-12-31
Andel kvinnor i styrelsen	25%	25%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	43%	57%

Uppgifterna avser förhållandet på balansdagen.

Not 5 Av- och nedskrivningars fördelning per funktion

	2015	2014
Kostnad sålda varor	67 721	63 468
Försäljningskostnader	1 293	1 522
Administrationskostnader	3 604	2 597
	72 618	67 587

Not 6 Resultat från andelar i koncernföretag

	2015	2014
Erhållna utdelningar	0	0
Resultat vid avyttringar	0	1 663
Nedskrivningar	0	0
	0	1 663

Not 7 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2015	2014
Erhållna utdelningar	0	0
Resultat vid avyttringar	0	-10
Nedskrivningar	0	0
	0	-10

Not 8 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2015	2014
Övriga ränteintäkter	431	515
	431	515

Not 9 Övriga räntekostnader och liknande resultatposter

	2015	2014
Övriga räntekostnader	-3 876	-4 853
Övriga finansiella kostnader	-506	-506
	-4 382	-5 359

Not 10 Bokslutsdispositioner

	2015	2014
Erhållet koncernbidrag	0	0
Återföring från periodiseringsfond	41 484	800
Avsättning till periodiseringsfond	0	-3 400
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	7 444	-1 617
	48 928	-4 217

Not 11 Skatt på årets resultat

	2015	2014
Aktuell skatt	1	2 260
Uppskjuten skatt	575	541
Summa redovisad skatt	576	2 801

Genomsnittlig effektiv skattesats 2,3% 37,2%

Avstämning av effektiv skattesats

Redovisat resultat före skatt	24 836	7 520
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (22 %)	5 464	1 654
Skatteeffekt av:		
Övriga ej avdragsgilla kostnader	42	854
Ej avdragsgill reservering	-4 004	2 772
Bokföringsmässig avskrivning på byggnader	2 783	2 305
Skattemässiga avskrivningar på byggnader	-3 358	-3 078
Ej skattepliktiga intäkter	-926	-2 247
Förändring uppskjuten skatt	575	541
Redovisad skatt	576	2 801

Effektiv skattesats 2,3% 30,0%

Not 12 Goodwill och varumärken

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 905	3 905
Utgående ack. anskaffningsvärden	3 905	3 905
Ingående avskrivningar	-2 505	-1 805
Årets avskrivningar	-700	-700
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 205	-2 505
Utgående redovisat värde	700	1 400

Not 13 Byggnader och mark

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	410 028	409 099
Årets anskaffningar	17 876	929
Omklassificering pågående till färdigställt	42 479	
Utgående ack. anskaffningsvärden	470 383	410 028
Ingående avskrivningar	-199 659	-187 001
Årets avskrivningar	-13 773	-12 658
Utgående ackumulerade avskrivningar	-213 432	-199 659
Utgående redovisat värde	256 951	210 369

Not 14 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 069 885	1 042 331
Årets anskaffningar	95 802	45 140
Försäljningar/utrangeringar	-33 150	-17 708
Omklassificering pågående till färdigställt	52 265	122
Utgående ack. anskaffningsvärden	1 184 802	1 069 885
Ingående avskrivningar	-853 108	-823 223
Försäljningar/utrangeringar	32 968	17 313
Årets avskrivningar	-51 733	-47 198
Utgående ackumulerade avskrivningar	-871 873	-853 108
Utgående redovisat värde	312 929	216 777

Not 15 Inventarier, verktyg och installationer

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	114 061	112 112
Årets anskaffningar	7 042	4 471
Försäljningar/utrangeringar	-594	-2 522
Utgående ack. anskaffningsvärden	120 509	114 061
Ingående avskrivningar	-102 154	-97 723
Försäljningar/utrangeringar	438	2 522
Årets avskrivningar	-6 413	-6 953
Utgående ackumulerade avskrivningar	-108 129	-102 154
Utgående redovisat värde	12 380	11 907

Not 16 Pågående nyanläggning

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	94 744	626
Årets anskaffningar	13 636	94 240
Omklassificeringar pågående till färdigställt	-94 744	-122
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 636	94 744

Not 17 Andelar i koncernföretag

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	212	262
Försäljningar/utrangeringar	0	-50
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	212	212
Utgående redovisat värde	212	212

Not 18 Specifikation av andelar i koncernföretag

Namn	Aktie-kapital	Kapital-andel	Rösträtts-andel	Antal andelar	Bokfört värde
Lincargo AB	100	100%	100%	1 000	100
Lapland Food AB	100	100%	100%	1 000	112

Lincargo AB, orgnr 556268-8746, Umeå.
Lapland Food AB, orgnr 556256-8849, Umeå.
Inga köp eller försäljningar har förekommit med koncernbolag under året.

Not 19 Fordringar hos koncernföretag

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	487
Amorteringar, avgående fordringar	0	-487
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

Not 20 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	15 256	15 266
Årets anskaffningar	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	-10
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 256	15 256
Ingående nedskrivningar	-3 980	-3 980
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-3 980	-3 980
Utgående redovisat värde	11 276	11 276

Innehav avser delägarskap i kooperativa företag – LRF Mjolk och Lantbrukarnas Riksförbund samt KRAV

Not 21 Uppskjuten skatteskuld

	2015-12-31	2014-12-31
Ingående saldo	773	232
Tillkommande skatteskulder	575	541
	1 348	773

Den uppskjutna skatten är hänförlig till temporära skillnader mellan bokföringsmässig och skattemässig avskrivning pga komponentavskrivning i enlighet med K3. Den uppskjutna skatten grundar sig på aktuell skattesats, 22%, av de temporära skillnaderna.

Se även not 10 Skatt på årets resultat.

Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	226	370
Förutbetalda försäkringspremier	150	152
Övriga förutbetalda kostnader	4 536	5 502
	4 912	6 024

Not 23 Kassa och bank

	2015-12-31	2014-12-31
Kassamedel	6	12
Disponibla tillgodohavanden	8 008	5 971
	8 014	5 983

Not 24 Obeskattade reserver

	2015-12-31	2014-12-31
Periodiseringsfond avsatt 2008	0	0
Periodiseringsfond avsatt 2009	0	6 249
Periodiseringsfond avsatt 2010	0	8 620
Periodiseringsfond avsatt 2011	0	12 645
Periodiseringsfond avsatt 2012	0	10 370
Periodiseringsfond avsatt 2013	0	200
Periodiseringsfond avsatt 2014	0	3 400
Akkumulerade överavskrivningar	91 771	99 215
	91 771	140 699

Not 25 Avsättningar

	2015-12-31	2014-12-31
<i>Pensioner och liknande förpliktelser</i>		
Belopp vid årets ingång	0	449
Årets avsättningar	0	0
Under året återförda belopp	0	-449
	0	0

Not 26 Långfristiga skulder

	2015-12-31	2014-12-31
<i>Förfaller mellan 2 och 5 år efter balansdagen</i>		
Skulder till kreditinstitut	10 000	0
	10 000	0
<i>Förfaller senare än 5 år efter balansdagen</i>		
Skulder till kreditinstitut	250 000	215 000
Skulder till koncernföretag	200	200
	250 200	215 200

Not 27 Checkräkningskredit

	2015-12-31	2014-12-31
Beviljad kredit	260 000	210 000
Utnyttjad kredit	206 574	145 139

Not 28 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015-12-31	2014-12-31
Upplupna löner	1 926	2 108
Upplupna semesterlöner	32 225	32 536
Upplupna sociala avgifter	15 441	15 587
Övriga upplupna kostnader	8 185	8 095
	57 777	58 326

Not 29 Ställda säkerheter

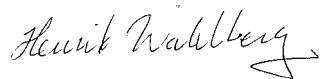
	2015-12-31	2014-12-31
Säkerheter ställda för egna skulder till kreditinstitut:		
Företagsinteckningar	413 000	363 000
Fastighetsinteckningar	186 000	186 000
	599 000	549 000

Not 30 Ansvarsförbindelser

	2015-12-31	2014-12-31
Borgensförbindelser, föreningsborgen	85	105
Garantiåtagande FRP/PRI	1 467	1 422
Garanti Tetra Pak	379	226
Tecknade, ej inbetalda insatser Sv Mjöl	0	1 901
	1 931	3 654

Föreningens förpliktelser är till den del de beräknas av PRI 73 356 kkr (71 105 kkr) säkerställda genom inbetalning till Norrmejeriers pensionsstiftelse.

Umeå den 24 februari 2016

Henrik Wahlberg

Mats Granberg

Anders Jonört

Agneta Edlund

Göran Olofsson

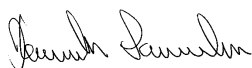
Ulla Bergström

Magnus Sandin

Birgit Andersson

Kenneth Samuelsson

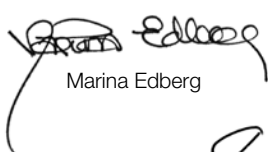

Anders Lundström

Anders Fredriksson
Verkställande direktör

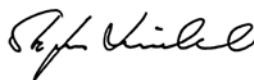
Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits den 24 februari 2016

Marina Edberg

Bo Nilsson

Stefan Lindahl
EY, Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Norrmejerier Ekonomisk förening, org.nr 794700-2296

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Norrmejerier Ekonomisk förening för år 2015. Föreningens årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 25-36.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorenas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Norrmejerier Ekonomisk förening för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt lagen om ekonomiska föreningar.

Revisorenas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om ekonomiska föreningar.

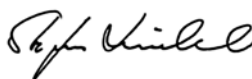
Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot föreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

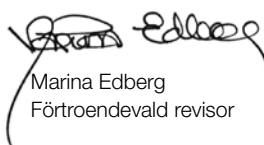
Uttalanden

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Umeå den 24 februari 2016

Stefan Lindahl
EY, Auktoriserad revisor

Marina Edberg
Förtroendevald revisor

Bo Nilsson
Förtroendevald revisor

Bakre raden från vänster: Anders Fredriksson, Dan Burman, Anders Lundström, Magnus Sandin, Henrik Wahlberg, Göran Olofsson och Lars Westman. Främre raden från vänster: Kenneth Samuelsson, Peder Nilsson, Agneta Edlund, Birgit Andersson, Anders Jonört, Ulla Bergström och Mats Granberg.

STYRELSE

Henrik Wahlberg, ordförande

Soukolojärvi 34, 957 92 Övertorneå
mobil: 070/694 47 59
e-post: henrik.wahlberg@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2017

Uppdrag

Kassör i Övertorneå LRF-avdelning, ledamot i Övertorneå SBO styrelse, ersättare i Övertorneå kommuns miljö- & byggnadsnämnd, ledamot i Övertorneå energi AB.

Gård/produktion

70 kor, rekrytering samt uppfödning av ungtjurar totalt ca 260 djur, brukar 190 ha varav 25 ha bete, 240 ha skog.

Göran Olofsson, vice ordförande

Åkervägen 6, 915 34 Änåset
tel: 0934-230 03, mobil: 070/373 02 42
e-post: goran.olofsson@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2017

Uppdrag

Inga.

Gård/produktion

Delägare i Ängesbäckens Lantbruk AB 220 kor, brukar 300 ha åker.

Birgit Andersson

201 Hanabäck, 891 92 Örnsköldsvik
tel: 0660-37 11 56, mobil: 070/670 88 56
e-post: birgit.andersson@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2016

Uppdrag

Ledamot i kommungruppen i Örnsköldsvik. Fullmäktige i Länsförsäkringar.

Gård/produktion

70 kor med mjölkrobot.
Brukar 120 ha åker, 500 ha skog.

Ulla Bergström

Bodsjövägen 72, 946 40 Svensbyn
tel: 0911/24 11 22, mobil: 070/544 51 00
e-post: ulla.bergstrom@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2017

Uppdrag

Ledamot i kommungruppen, invald från Piteå LRF lokal avdelning.

Gård/produktion

70 kor samt rekrytering (SLB och SRB), tillbyggd lösdriftsstall med mjölkrobot. Brukar 150 ha åker, varav spannmål ca 45 ha, 180 ha skog.

Mats Granberg

Lillpitevägen 213, 946 91 Rognäs
tel: 0911/24 08 29, mobil: 070/605 48 77
e-post: mats.granberg@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2016

Uppdrag

Ledamot i Dina Försäkringar Nord, kassör i Piteå LRF-avdelning och ledamot i VU för Hushållningssällskapet BD/AC län.

Gård/produktion

320 kor plus rekrytering, 200 tjurar på annan gård. Brukar ca 450 ha åker varav 250 arrende och 210 ha skog.

Anders Jonört

Flarkbäcken 150, 915 96 Flarken
tel: 0934/270 30, mobil: 070/359 46 77
e-post: anders.jonort@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2016

Uppdrag

Revisor i Flarkens LRF-avdelning.

Gård/produktion

Ekologisk produktion med 50 kor, 86 ha åker, vall och spannmål, 66 ha skog.

Kenneth Samuelsson

Svartbäcken 11, 961 91 Boden
tel: 0921/34 02 04, mobil: 070/317 47 64
e-post: kenneth.samuelsson@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2016

Gård/produktion

80 kor, brukar 150 ha åker.

Magnus Sandin

Isakvåg 9, 942 34 Älvsbyn
tel: 0929/134 52, mobil: 070/637 30 63
e-post: magnus.sandin@norrmejerier.se
Vald t o m föreningsstämman 2017

Gård/produktion

140 kor. Brukar 190 ha åker. 155 ha skog.

Anders Fredriksson

vd från 1 februari 2016
tel: 090/18 29 15, mobil: 070/610 11 77
e-post: anders.fredriksson@norrmejerier.se

Lars Westman

styrelsens sekreterare
Mariehemsvägen 210, 906 50 Umeå
tel: 090/18 29 36, mobil: 070-108 50 49
e-post: lars.westman@norrmejerier.se

Agneta Edlund

arbetstagarrepresentant
Bågvägen 19, 913 32 Holmsund
tel: 090/249 23, mobil: 070/202 39 99

Anders Lundström

arbetstagarrepresentant
Ö Parkgatan 18 3 tr, 972 42 Luleå
mobil: 070/236 35 35

Dan Burman

arbetstagarrepresentant
Kemigränd 23, 907 31 Umeå
mobil: 070/260 47 44

Peder Nilsson

arbetstagarrepresentant
Sandaparken 7, 903 44 Umeå
mobil: 070/551 74 30

Från vänster: Stefan Lindahl, Marina Edberg och Bo Nilsson.

REVISORER

Bo Nilsson

Hökmark 237, 930 10 Lövånger
tel: 0913/201 48, mobil: 070/398 94 72
e-post: stenhalla@hotmail.com

Uppdrag

Inga.

Gård/produktion

Driver Stenhalla gård AB tillsammans med brodern Anders. 150 kor, växtodling på totalt ca 300 ha, samt en del legokörning.

Marina Edberg

Näset 208, 890 51 Långviksmon
tel: 0662/302 31, mobil: 070/216 00 65
e-post: nasbackagard@langviksmon.nu

Uppdrag

Sekreterare i Björna-Trehörningsjö
LRF-avdelning
Revisor i Storsjöbygdens FVO

Gård/produktion

Delägare i Näsbacka Gård, 110 kor (SLB), samt rekrytering. Lösdrift med två mjölkrobotar. Brukar 200 ha åker samt 35 ha skog.

Auktoriserad revisor Stefan Lindahl

Ernst & Young
Box 4017, 904 02 Umeå
tel: 090/70 27 00

Från vänster: Anders Fredriksson, Jörgen Öberg, Anna-Karin Karlsson, Mårten Henriksson, Vivianne Edvigsson, Björn Jonsson.

FÖRETAGSLEDNING

Anders Fredriksson

vd
tel: 090/18 29 15, mobil: 070/610 11 77
e-post: anders.fredriksson@norrmejerier.se

Jörgen Öberg

tf. försäljningschef
tel: 090/18 29 72, mobil: 070/269 04 42
e-post: jorgen.oberg@norrmejerier.se

Anna-Karin Karlsson

chef Marknad & Innovation
tel: 090/18 28 56, mobil: 070/676 53 38
e-post: anna-karin.karlsson@norrmejerier.se

Mårten Henriksson

chef Produktion & Logistik
tel: 090/18 28 28, mobil: 070/682 23 17
e-post: marten.henriksson@norrmejerier.se

Vivianne Edvigsson

chef Finans & IT
tel: 090/18 29 28, mobil: 070/579 67 09
e-post: vivianne.edvigsson@norrmejerier.se

Björn Jonsson

HR-chef
tel: 090/18 29 03, mobil: 070/632 79 89
e-post: bjorn.jonsson@norrmejerier.se

ADRESSER

Huvudkontor

Mariehemsvägen 210, Box 1313, 901 23 Umeå
Tel 090-18 28 00, fax 090-18 29 45

Luleå mejeri

Producentvägen 14, Box 941, 971 28 Luleå
Tel 090-18 28 00, fax 090-24 24 24

Burträsk mejeri

Kamvägen 10, 937 31 Burträsk
Tel 090-18 28 00, fax 090-18 47 07

Ånäset ostlager

Snickarvägen 1, 915 34 Ånäset
Tel 090-18 28 00, fax 090-18 47 19

Umeå mejeri

Mejerivägen 2, 906 22 Umeå
Tel 090-18 28 00, fax 090-18 28 80

norrmejerier@norrmejerier.se
www.norrmejerier.se

Norrmejerier Årsredovisning 2015

Utgivare: Norrmejerier
Texter: Norrmejerier
Tryckeri: Original Umeå
Upplaga: 650 ex

Foto och bildmontage

Omslagsfoto

Mjölkbonden Caroline Alfredsson bjuder på ost vid Umeå Smakfestival
Foto: Erik Hillbom

Uppslag sida 2 och 3

Året i korthet
januari – produktbild: Norrmejerier
april – bildmontage: KRUX
maj – foto: Norrmejerier
juni – produktbild: Norrmejerier
augusti – foto: Jan Lindmark
oktober – foto: Erik Hillbom
december – marknadsmaterial: KRUX

Sida 5

Henrik Wahlberg, Norrmejeriers ordförande – foto: Jan Lindmark

Sida 6

Prisade bönder vid stämma – foto: Mariann Holmberg

Sida 7

Anders Fredriksson, vd Norrmejerier – foto: Jan Lindmark

Sida 9

Invigning av ostförädlingsanläggning – foto: Jan Lindmark

Sida 10

Yoghurt – design och foto: Maria Wester och Nina Lee, Saatchi & Saatchi

Sida 12 och 13

produktbilder: Norrmejerier
Ko – foto: Jan Lindmark

Sida 14

Äntligen ekologiska Verum – bildmontage: Brand Echo

Sida 15

Invigning av ostförädlingsanläggning – foto: Jan Lindmark

Sida 16

Provtagning – foto: Jan Lindmark

Sida 18

Intransportbild i landskap – foto: Jan Lindmark

Sida 21

Norrmejerier produkter – bildmontage: KRUX

Sida 22 och 23

Från vänster
Man och barn – foto: Jan Lindmark
Robotdel – foto: Jan Lindmark
Yoghurt – design och foto: Maria Wester och Nina Lee, Saatchi & Saatchi
Handslag Norrmejerier, Umeå Energi – foto: Mariann Holmberg
Bonde vid blå traktor – foto: Jan Lindmark

Sida 25

Västerbottensost – foto: Paulina Holmgren

Sida 38, 39 och 40

Styrelse, företagsledning och revisorer – foto: Jan Lindmark

